

Kalesia

Yesu pi wel wiak kutömweri sëen wë krismaki 17 pöta ök won sëen Poolök pep epwer Aköpë ingre mor Kalesia yangerak wëaurö retëng ë mena. Pool pi wet reak Kalesia yangerak Antiokre Aikoniam, Listraare Tepi ka pötë së ngönën kopëlöröen ngönën ök maan kat wiak Yesuu ingre mor sa (Ngön Yaaö Omnarö 13, 14). Wë akun nentak Yuta omën Poolë ngönten kaaö ëa narö pitëm naë së Anutuuk pit wotpil wasëpnaan Mosesë ngönte ngaarëk opënëak maan pitëm ngön kaar pötë ënëm ëa. Pël ëen Poolök kat wiak omën Yesuun kön wi kosang wasëpnaarökëer Anutuuk wotpil wasëpnaarö pël retëng ëa.

Pöt epël wia.

Ngön ngës räaut *1:1-10*

Poolök pim ya mënauta ngönte ök ëa *1:11-2:21*

Anutuu komre kolap ngön ompyaut *3:1-4:31*

Kristoë wëwë pöt wii kaatak wë pötak ök won *5:1-6:10*

Ngön mëët *6:11-18*

1 ¹⁻²O Anutuu ingre mor sa Kalesia yangerak wëaurö, ne Pool Yesuu ngön yaaö omnamp kar naröaring wë pep epwer retëng ë yaningk. Omnaröak ne ya epët mëmpëak yaö nenëaan ma wes nenemëen ëaut. Won, Yesu Kristoore tiarim Pepap Anutu, Yesu weletakaan wal ë moulmëa pöp, piaripök ya epët mëmpëak yaö neeaut.

³Anutu tiarim Pepapre tiarim Aköp Yesu Kristo piaripök komre kolapre mayaap pöt ningkën arim naë wiaap. ⁴Kristo pi tiarim Pepap Anutu pim këm ngönte ngaarëk wak tiarim utpetatëen pim wëwëet këëpöt wasën mëngkën wel wia. Pöt tiar yangerak utpet eim wë epotëëlaan ent ë nuulëëpënëak pël ëa. ⁵Pötaanök tiar kët ël epotë Anutuun yaya maim öpa. Yaap.

Yesu pim ngön ompyaö pöt kë kopëtet

⁶Elei, ar Yesu Kristo pim komre kolap elnieimeë Anutu puuk yas niaan wëen kaar omën naröak pitëm könötëaanöt ngönëntak yal menak ök yeniaan kat wiak wali nasën wiaan kaalak pi sëp yemowasën ne yaan yes. ⁷Pël ëaap ngönën kë kopët tapët wia. Ën omën munt naröak lup wa irikor elniak Kristo pim ngönënte utpet wasëpna pöröaar wë. ⁸Pötaanök

tenim naëaan nampök ma kutömweriaan ensel nampök tenim wet réak ngönën ök niia pöt wa irikor äak ök nian talte es parëaöökë kanöökë yaö sën. ⁹Tenim ngaan ök niia pöt kaalak epël ök niamaan. Omën ngönën ök niaan wa pöt wa irikor äak maimat ök niia piporö es parëaöökë kanöökë yaö söp.

¹⁰Ne ngön pöt omnaröak kat wiak nemëen ya kë sëpënëak äan ma? Won pan. Ne Anutuuk nemëen ya kë sëpënëak kent yaë. Ma omnaröak nemëen kön wiin isëpënëak kent yeë ma? Pël äan talte Kristo pim inëen omnamp pël nasën ëëm.

Pool pim Yesuu ngön yaaö omnaröa yaat ngës réauta ngönte

¹¹Karurö, ne ök niamaan kat wieë. Nem ngönën ök niaan kat wieim wë pipot omnaröa könöökëan wonöt. ¹²Ne omën nampök ök neeaöre ré neulö pël naën. Yesu Kristo pimtok tekeri wes nenaut. Pötaanök nem ngönën ök yeniak epot këët.

¹³⁻¹⁴Nem Yuta omnaröaring wë ngönënta ënëm eima pöta ngönte ar yok kat yawiaurö. Ne Yuta omën tenim kaöaröere ëere körööröa ngönötë ënëm ëëmëak wë ngentieimeë nem kar narö il mowesak kaö saup. Pël ëeimeë ingre mor saurö pitëm Anutuun kön wi kosang yewesa pöt söp wasëpënëak utpet panë moweseimaup.

¹⁵Pël äautak ne nem ëlëpë yaatakaan naaröön wiaan Anutuuk komre kolap elnieimeë yaö newesak pim yaat mëmpëak yas neea. ¹⁶Pël äak pi pim Ruupë ngönte köpël omnaröen ök memëak kön wiak ënëmak pim Ruupön pet elnä. Pël ëën akun pötak ne omnaröen pim songöntaan pëël nemaan äaut. ¹⁷Pël äak ne Yerusalem kakël Yesuu ngön yaaö wet réak wakaima pöröa näë nasën, Arepia yang ngönën ngarangk won pörekël saut. Pörek së réak Tamaskas kakël saut.

¹⁸Anutuuk pim Ruupön pet elnëen wë krismaki nentepar nent won sëen Pitaan ngönngön memëak Yerusalem kakël saut. Pörek së piiring wëen sant nentepar sa. ¹⁹Pörek së wë Yesuu ngön yaaö munt naröen itnaangkën, Aköpë nangap Sems pöpönökëer itenaut. Pötaanök ar Yesu Kristo pimtok pim ngönte tekeri wes nena pöten ewat wë. ²⁰Ngön e retëng yeë epot kaar won, Anutuu ëöetak yaap panëët.

²¹Ne Pitaare Sems piarpim näë së wë Siriaare Silisia yang pöteparëël së wakaimaut. ²²Pël äaan akun pötak Yutia omën Kristoë ingre mor sak wëa pörö pit neen itenak ewat nasën äa. ²³Pit om omnaröak ngön pëente epël aan kat wia. “Tiar ingre mor saurö mö waö elnieimaupök peene ngön tapët ök ya.” ²⁴Pël äak pit nem näë öröa pöten Anutuun yaya maima.

Pool pi Yerusalem kak së Yesuu ngön yaaö narö koirak

2 ¹Ne Yerusalem kakë nasën wëen krismaki 14 äak won sëen kaalak sumëak Panapas koirak Taitasing ten pourö saut. Taitas pi Yuta

omën wonöp yak tenim yaaul koröp kaut nailënëp. ²Ne köntak nasën, Anutuuk ök neaan saut. Pël äak köpël omnaröen ngönën ök yamëëa pöten ngönënë wotöökörö pëen wesak nem ya yamëngkaö pötaan ëngk ma e wesak kan newariipanëak ök mëëaut. Pit nga neaan nem ya mëmpö imautre ënëm mëmpö suma pöt mos sëpanëak ök mëëaut. ³Pël ëen pit Taitas neering wëaupön Krik omnamp wesa. Pël äautak nem ngönte kat wiak Yuta omnaröa yaaul koröp kaut ilëpënëak nemaan ëa. ⁴Pël ëaap ngönën omën kaarkaar narö pit Yesu Kristo puuk tiar wil niulëen wëaö pöten itaampënëak ingre mor saurö tenim tekarak ëlëëp ilëa. Omën pörö pit tiar Moses pim ngön kosangta öngpök niulëen Kristo sëp wesak wii omnaröa ök sak öpenëak yaaurö. ⁵Pël yaauröak arim naë ngön ompyaut wa irikor ëëpanëak ten pitëm Taitas pim koröp kaut ilëpna ngön pöt kot nent kat nemowiin äaut.

⁶Ën omën omnaröak ngönënë wotöök yewas pörö pit tol ëa? Ne omnaröak pitën kön wiin irapna ma isëpna pöten kön selap naën. Pöt Anutuuk itaangkën komkap äak wi naön. Ngönënë wotöök pörö pit ngön ngolöp nent ök nenëaan. ⁷⁻⁸Won pit nem ya yamëngka pöten itenak epël kön wia. Anutuuk Pita pi Yuta omnaröa naë Yesuu ngön yaaö omnaröa yaat mëmpënëak weëre kosang menak kaamök elmëaupök tapël ne köpël omnarö arim naë Yesuu ngön yaaö yaat mëmpëak kaamök elnëaut. Pötaanök pit epël kön wia. Anutuuk Pita Yuta omnaröen ngön ompyaut ök maim öpenëak yaö mëëaup. Ök tapël kaalak köpël omnarö arën ök niaim ömëak neen yaö neea. ⁹Pël ëen Semsre Pitaare Son omnaröak ngönënë wotöök mowesa pörö pit Anutuuk ne komre kolap newesak ya epët nena pöten kön wiak ten Panapas ngöntre kar elniak mor yaningk. Pöt pit kön wiin tenip köpël omnarö arim naë ya yamëngkën pit Yuta omnarö pitëm naë ya mëmpnaat pël wesa pötaanök pël elniaut. ¹⁰Pël äak ngön kopët nentakëer epël niaut. “Ngöntök yaaö tenim naë wëaurö ompyaö elmëen.” Pël niaan neenta tapël kön wiak kent ëen kosang wesak mëneimaut.

Poolök Pitaë saunet war wesak nga mëëa

¹¹Ënëmak Pita Antiok kak wais utpet nent ëen nook omnaröa ëöetak nga mëëaut. ¹²Pita pi utpet epël ëa. Wet rëak pi köpël omnaröa naëaan ingre mor sauröaring kaömp ngawi neim wëen Sems puuk omën narö Yerusalem kakaan wes mëen waisa. Pël ëen Pita pi omën Anutuuk ompyaö elmëëpënëak koröp kaut ilëpënëak këk yamëëa pöröen ök maan kaaö mepanëak kas ëen akun pötak ngës rëak omën wet rëak piiring kaömp ngawi neima pöröaring kaalak pël naën ëa. ¹³Pël yaëen Yuta omën pim karuröeta tapël korar yaëen Panapas piita pitëk yal mena. ¹⁴Pël ëen ne itaangkën pit wotpil wesak ngön ompyauta kan wotpilöök nasën yaëen omnaröa ëöetak Pitaan nga mëak epël mëëaut. “Ni Yuta

omnampök köpël omnaröaring kaömp ngawi neimeë Yuta omnaröa yaaut sêp yewasën. Pël yeemak tol èen köpël omnaröen Yuta omnaröa yaaul èëpënëak kosang wesak aimën?”

Namp pi Yesuun kön wi kosang wesak pöt wotpil öpnaat

¹⁵Yaap, ten köpël omën Moses pim ngön kosangta ènëm naënöröa wëwëetakël naaröönörö, Yuta omnaröa wëwëetakël oröaurö. ¹⁶Pël äaap ten ëwat wë. Anutu pi omën Moses pim ngön kosangta ènëm pëen èëpënëak yaaö pöpön, “Omën wotpilëp,” pël nemapan. Won. Omën Yesu Kristoon kön wi kosang wasëpna pöpönök, “Omën wotpilëp,” pël mapnaat. Pötaanök Yuta omnarö Anutuuk tenim Mosesë ngön kosangta ènëm yeë pötaan won, Kristoon kön wi kosang yewas pötaan, “Wotpilörö,” pël niapënëak Yesu Kristoon kön wi kosang wesaut. Pöta songönte epët. Omën namp Moses pim ngön kosang pëenta ènëm èëpënëak yaëen Anutuuk piin, “Omën wotpilëp,” pël nemapan. ¹⁷Pël èen ten Yuta omnarö Kristoë naë sè rè olëak öneäk ëakök saun omnaröa ök yeem pöt tol an? Kristo pi utpetatëen këkre tö yaaup pël an ma? Won ë won pan. ¹⁸Ne Moses pim ngön kosangöt moolëaupök kaalak sè olëaurekaan öma pötak omnaröak neen, “Saun omnamp,” pël neapnaat. ¹⁹Ngön kosangtak mö wel newiin peene pöta iri ilëak naön. Pël elnä pöt Anutuu naë rè olëak ömëak elnä. ²⁰Ne Kristooring këra yetaparak nemöön wel wiaup. Pötaanök nem peene wë epët nemtok won, Kristo pimtök nem lupmeri wë. Pël èen Anutu pim Ruup kön wi kosang yewas pötaan peene wëwëetaring wë. Pi nemëen yak pim wëwëet këëpöt wasën möön wel wia. ²¹Ne Anutu pim komre kolap pöten utpet wesak naën. Ngön kosangtak saunat won yewesaut wieëanëen Kristo këpök wel wian tapön.

Ngön kosangta ènëm yaaöre kön wi kosang yewesaö pöta songönte

3 ¹Kalesia omën kaökaurö aë. Ne Yesu Kristo pim koröpö këra yetaparak möa pöten këëkë ök niaan ëwat sauröak tol èen omën naröak kön irikor elniin Moses pim ngön kosangötë iri ilanëak yeë? ²Ne omën nenten pëlpël niamaan ök neaë. Ngëëngk Pulö wan pöt tol ëak waurö? Ngön kosangöt ngaarëk wakök waurö ma ngön ompyaut kat wiak kön wi kosang yewesautaan waurö? ³Ar tol èen kaökaö yeë? Ngëëngk Pulöök kaamök elniin wëwë ngolöpët ngës rëauröak Ngëëngk Pulö sêp wesak arimtok arimtë koröpöök kaamök elniin wëwë ngolöp tapët öneäk kön wia ma? ⁴Omën kësangöt arim wan pöt pas waurö ma? Ne kön wiin pas naön ëan pël yaë. ⁵Nem wet rëak pëlpël niia pöt kaalak rangk niamaan yeë. Anutuuk Ngëëngk Pulö ninak arim tekrak retëng nant yaalni pipot ngön kosangöt ngaarëk wakök yewaurö ngön ompyaut kat wiak kön wi kosang yewesautaan yewaurö ma? Ar pipot ëwat wëak sêp wesak kaökaö yeë.

⁶Pöta ngönte ngönën pepeweri epël wia. “Apram pi Anutuun kön wi kosang mowasën Anutuuk pim kön wi kosang yewesautaan piin, ‘Ni omën wotpilëp,’ pël mëä.” ⁷Pötaanök ar epël kön wiin. Omën Apramë äaul ngön ompyaut kat wiak kön wi kosang yewas piporö yaap Apram pim ruure ëarö. ⁸Anutuuk köpël omnarö pit piin kön wi kosang mowasën pitën, “Ar omën wotpilörö,” pël mapnaat pël kön wieë Apramön ngön ompyaut epël mëäut ngönën pepeweri wia. “Yangerakë omën pourö nim neen kön wi kosang yenewasën pipël yaalnëen pöt ompyaö elmëëmaat.” ⁹Apram Anutuun kön wi kosang wasën ompyaö elmëä. Pöta ök omën piin kön wi kosang yewas piporö tapël yaalniaup.

¹⁰Omën ngön kosangötë ngaarëk yeön Anutuuk pitën, “Ar omën wotpilörö,” mapnaat pël wasëpna piporö Anutuuk pit kasëng mampnaat. Pöt ngönën pepeweri ngön nent epël wia. “Omën namp akun poutë ngön kosangötë ngön wia pipotë ënëm naën yaaö pipop Anutuuk kasëng mampnaap.” ¹¹Ën ngönëntak nent epël wia. “Omën namp Anutuun kön wi kosang wasën piin, ‘Omën wotpilëp,’ pël mapna pipop wëwë ompyautak öpnaap.” Pötaanök tiar epël këëkë kön wia. “Omën ngön kosangötë ënëm ëëpna pipopönök, ‘Ni omën wotpilëp,’ pël neniapan.” ¹²Ngön kosangta ënëm yaaö pöt Anutuun kön wi kosang yewesautaat won. Pöt maimet. Pöt ngönën pepeweri epël wia. “Omën namp ngön kosang poutë ënëm ëëpna pöpök wëwë ompyaut öpnaap.” Pöt tiar yang omnaröak yok pangk naëngan pötaanök Anutu puuk kasëng yanimangk.

¹³Ngönën pepeweri Anutuuk kasëng yemangk pöta ngön nent epël wia. “Omën këraatë mö yaut porö Anutuuk kasëng yemangk.” Pötaanök Kristo pi tiarim kangiir këraarak möön utaan Anutuuk kasëng mena. Pël ëën puuk tiar Anutuu ngön kosangötë ngaarëk naön yaëën kasëng nimena pötakaan wa ent ë nuulëä. ¹⁴Anutuuk Apram welaköt mampënëak yaö mëäa pöt ar köpël omnaröeta ningkën tiar pourö Anutuun kön wi kosang wasën pim Ngëëngk Pul nimpënëak yaö niia pö öpenëak Kristo kasëng mena.

Ngön kosangtak Anutu pim kup mowia pöt wa noolaan

¹⁵Karurö, tiarim yaautak ök wiak niamaan. Omën naar piarip omën nentaan kuure mak ëäk taë wasën munt nampök won wasööre yal mampö pöt naëpan. ¹⁶Ën Anutuuk Apramre pim ëap piaripön omën ompyaut pël kup mowia pöt pim ruure ë pouröanök nemaan, kopëtap Kristoon kön wieëäk mëäa. ¹⁷Nem ngön niak pöta songönte epël. Wet rëak Anutuuk Apramön ngön taë wes mena pöta këët orööpënëak mëäa. Pël ëën wakaim krismaki 430 ëäk won sëën omën munt nent Moses pim ngön kosang pöt oröa. Pël ëaap ngön kosang Anutuuk omën munt namp Mosesën ök mëäa pötak pim wet rëak Apramön kup mowiak taë wes mena pöt yok pangk wa nemoolapan. ¹⁸Pöt tiar ngön kosangta ënëm ëën

Anutu pim yaö niia pöt nimpën talte pim ngön taë wes nina pötaan naön ëepen. Pël ëaap Anutu pim Apramön ngön taë wes mena pötaan këet mena.

¹⁹Elei, ngön kosang pöt oröp ëënak ëa? Pipët Anutuuk tiar omën pourö utpet yaaurö pöt ewat sëpenëak ënëm kaalak ëaut. Pël ëaap ngön kosang pöt wieë Apramë ëap Anutuu kup mowia pöp oröön won sëpënëak ëaut. Pipët enselöröak tiarim omën tekrakëp Moses piin maan retëng ë ninaut. ²⁰Ën Anutu pim Apramön kup mowia pöt omën tekrak nampön maan ök nemaan. Won, Anutu pimtök ök mëëa.

Moses pim ngön kosang pöt tiarim pep kë yaningkaupë ököt

²¹Pötaanök ngön kosang pötak Anutuu Apramön ngön taë wes mena pöten kööre tok yaalmë ma? Won pan. Ommarö ngön kosang nenta ënëm ëak wëwë kosangët koirëpna pöt wiaapën talte ngön kosangta ënëm ëën Anutuuk tiarën, “Ar omën wotpilörö,” pël niapën. ²²Pöt ngönën pepeweri ngön nent epël wia. “Omën pourö utpetatök wii nitëën pöta öngpök wakaiman.” Tiar ommarö Yesu Kristoon kön wi kosang wesak Anutuu omnant Apramön ngön taë wes mena pöt kön wi kosang yewesa kan pöököl öpen pël wia.

²³Kön wi kosang yewesa pöt won wiaan Moses pim ngön kosang pötak ten Yuta ommarö wii nitëën wakaiman. Pël ëak wëën ënëmak kön wi kosang yewesa pöt orö tekeri sak wil niulëa. ²⁴Pötaanök ten ngön ompyaut kat wiak kosang wasën Anutuuk tenën, “Omën wotpilörö,” pël niapënëak Moses pim ngön kosang epot pep kë yaningkaupë ököt yak kaamök elniak kan Kristoë naë sëna pöök niulëën wëën Kristo öröa. ²⁵Peene pöt kön wi kosang yewesauta kanö oröön ten ngön kosangta iri naön.

Kön wi kosang yewesautak Anutuu ru yaniwas

²⁶Ar Yesu Kristoon kön wi kosang yewas. Pötaanök Anutuu ru sak wë. ²⁷Pöta songönte epët. Kristook yal menak i yamë piporö ar pim ë pël yeë. ²⁸Pötaanök Yuta omënere Krik omën, isaare irëa, öngre omp komkap wëaut pet irën ar pourö Yesu Kristo piiring wëwë kopëtal sak wë. ²⁹Yaap, ar Kristoë ommarö. Pötaanök Apram pim ëere körö panë sak wë Anutuu omën piin yaö mëëa pöt önëerö.

Tiar omën mosutëën inëën yaauröak Anutuu ru panë san

4 ¹Yaö niia pötaan watepang ngön nent yal menak niamaan kat wieë. Yokot namp pim pep wel wiaupë omnant pout öpnaatak kotup pötaan yok pangk ngarangk naëpan. Pël yeem akun pötak pimtök pep nasëpan, inëën ru koröp oröak öpnaat. ²Pep ngarangk yaauröa iri wë ënëmak pim pepapë akun mowia pöt temanöm sëën öpnaat. ³Tiarim

songönte pöta ök pan. Tiar ngaan rungaaröa ök wë tiarim ëere peparöa omën mosutë iri wakaimaut. ⁴Pël ëën ënëmak akun wia pöt temanöm sëën Anutuuk pim Ruup wes mëën öngöpë naëaan oröak Moses pim ngön kosangötë ënëm ëa. ⁵Pöt tiar ngön kosangötë öngpökaan ent ë niulëën Anutuu ru panë sëpenëak pël elnia.

⁶Yaap ar pim koröngre ru sak wëën yak Anutuuk maan pim Ruupök Ngëengk Pulö wes mëën tiarim lupötë ilëak wë kaamök elniaan Anutuun, “O Pep, ni tenim Pep ompyaup,” pël maim wë. ⁷Ar pim inëën ru won, Anutuuk niön ru panë sak wë. Pötaanök ru namp pim pepapë mor kolut yeö pöl ar Anutuu yaö niia pöt önëët.

Pool pi Kalesia omnaröaan kön selap ëa

⁸Yaap, ar ngaan Anutuun köpël wë omp ak kaarkaaröa iri wii kaatak wë pöl wakaimaurö. ⁹Pël eimauröak Anutuun ëwat yes. Pötaanök ne peene epël yeniak. Anutu pi arën ëwat wë. Pël ëaap ar tol ëënak kaalak kaip tiak yangerakë omën mosutë öngpök së yeilak? Ar pipotök kaalak wii nitëëpanok pipël ëëngan. ¹⁰Pël eimeë Anutuuk arën, “Wotpilörö,” pël niapënëak akun poutë këere imën në, wa top nentere nent eimeë, këtre ngoonre krismaki nantön akun kaöat pël maim wëaurö. ¹¹Pötaanök nem arim naë ya yamëngk epët ngentiipanëak ya ngës kaö yeë.

¹²Nem karurö, ne ke urak niamaan. Moses pim ngön kosangötök wii netëën wëën Anutuuk wil neulëën arim ök sak wë. Pötaanök arta nem Kristo pimtën pëën kön wi kosang wesak wë pöl ëën. Ne arim naë wëën ar utpet nent naalnëën ëaut. ¹³Ar ëwat wë. Ne ngaan yaumanring wë nem koröpö weë nasën wëautaan ngön ompyaut ök niaimaut. ¹⁴Yaap, nem koröpö weëre kosang won ëa pötaan ar ne sant elnëënek poprak elnëaut. Pël ëautak ar neen këëpöt ëak kasëng nenangkën. Won, ar Anutuu ensel nampë elmëënë pöl elnëaut, ma Yesu Kristo pimtën elmëënë pöl ne elnëaut. ¹⁵Akun pötak arim nemëën ërëpsawi ëan pöt tol ëak won sa. Ne arim ompyaö eima pöten ëwat wëep. Akun pötak ar kaamök elnëënek arim it ëënöt yatianëën ne ti nenan tapön. ¹⁶Pël ëauröak ne ngön këët ök niamëak pepanöm niaan ar ne kööre tok yaalni pël yewas.

¹⁷Ngönën omën kaarkaar piporö pit ar pitëm ök sënëak weë yengenti. Pël yaë pöt pit utpet niwasëpënëak yaë. Pit ar pitën kön wiin isëpnaataan nem naëaan kom elniipënëak kent yaë. ¹⁸Omën narö omën ompyautaan ar pitëm ök sënëak kent yaalniipna pöt ompyaö. Pöt akun arim naë öma pötëër won, akun poutë. ¹⁹Nem koontre yokot panëërö, ne omën nentak ök wiak niamaan. Ne arimëën yak öngöröa ru wilëpënëak lel yailën këlangön kat yawi pöl peene këlangön kat yawi. Nem këlangön kat yawi epët ar Kristo pim ë pël ëënëëtaan yeë. ²⁰Peene akun eptak ne ar tolëël wë pöten kön selap yeë. Pötaanök nem retëng ë yaningk pöt sëp wesak arim naë wais wë këmtak këëkë wesak ök niamëak kent yaë.

Öng Ekaare Sera piarpim ngönte

²¹Moses pim ngön kosangötë iri önëak yaaurö, ne arën pëel niamaan ök neaë. Ar ngön pöt sangk kelak kat yawiaurö ma won? ²²Ngönëntak epël wia. Apram pim yokot naar wakaima. Nampë yapinte Ismael inëen koontup Eka puuk wilaup, ën nampë yapinte Aisak pöp öng yaapöp Sera puuk wilaup. ²³Inëen koontupë pöp omnaröa ru yawil pöl yaap wila. Ën öng panëëpë pöp Anutuu kosang wes mena kan pötakël wila. ²⁴Ngön pipta këët epël wia. Öng pöaar ngön taë wes mena nentepar wia pöteparë ök ëa. Nent Sinai rosiraöök Mosesën ngön ök mëëa pöt wii yatë pöta ököt inëen koont Eka wii ket ëak motëen wakaima pöpë ök yaë. Omën ngön taë wes mena pötë iri wë pörö pit Eka pim ëaröa ëaö pöl wii ket ëak motëen wë inëen pëënë yaaurö. ²⁵Eka pöp Arepia yangerak Sinai rosiraöök wii ket ëak motëen wëen pim ruure ëaröeta oröak piiring wakaima Yerusalem kakre Sinai rosir pötepar keerël wia. Eka pim ruure ëarö Sinai rosiraöök oröa pörö wii ket ëak motëen wakaima pöl Yuta omën Yerusalem kak oröa pörö Moses pim ngön kosangötök wii motëen wakaim wë. ²⁶Ën Yerusalem o ngaarëk kutömweri wia pö Sera pim ökö. Sera pi inëen ru wonöp pötaan ök tapël Yerusalem ngaarëk wia pöök wëaurö Moses pim ngön kosangta inëen naën yaaurö. Pötaanök Yerusalem ngaarëk wia pö tiarim ëlëp. ²⁷Ngönëntak Sera ru köpël wakaimaupre inëen koont Eka akun kot nent Apramring wakaimaup piarpim ngönte epël wia.

“Öng epop, ni nim yaat kol waup ru nawilënëp, ni ërëpërëp ë.

Öng epop, ni ru wulumëak lel yailën këlangön kat nawiin yaaup, ni ya kë yesem ngön a.

Pöt öng ru köpël wëen wes mëaup pim ruure ëarö selap pan kot nent ompring wakaimaupë ruure ëarö il wasëpnaat.”

²⁸Karurö, ar Seraë ruup Aisak pim ökörö. Anutuu Apramön ru mampënëak kup mowiin Aisak oröa pöl kup taptakaan ulöl sak arta Anutuu ru sak wë. ²⁹Pël ëen ngaan yokot omnaröa yawilaul wila pöpök Pulöök Sera mangkën wila pöpön kööre tok elmëa. Pël ëa pöt peeneeta omën ngön kosangta ënëm yaaö pöröak tiarën tapël yaalni. ³⁰Pël ëaap ngönën pepeweri yokot pöaarëen ngön tolëël wia? Pi epël ya. “Inëen koontupre pim ruup piarip waö elmëen sëp. Pöt inëen koontupë ruupök öng yaapöpë ruupring pepapë pimëen yaö mëëa pötë pep sëpan pötaanök.” ³¹Karurö, tiar inëen koontupë ruure ëarö won, öng panëëpë ruure ëarö, Anutuu omnarö.

Tiar sulöptakaan wil nuulëaurö, pötaanök ompyaö öpa

5 ¹Kristook tiar ompyaö sak öpenëak sulöptakaan wil nuulëa. Pötaanök weë sak taueë omën muntaröak kaalak sulöptak niulëëpanëen inëen yaniwasën pöt ke mourpa.

²Ne Pool, nook niamaan kat wieë. Naröak Anutuuk arën, “Omën wotpilörö,” pël niapnaan, “Arim koröp kaut ileë,” pël niaan kat mowiinganok. Pël ëënë pöt Kristook ar yok pangk kaamök naalniipan. ³Kaalak këëkë wesak niamaan. Namp pi pim koröp kaut ilak pöt pi Moses pim ngön kosang poutë ënëm ëëp. ⁴Ën ngön kosangötë ënëm yeem pöten, “Anutuuk, ‘Omën wotpilörö,’ pël niapnaat” yewas piporö Kristo kasëng mangkën Anutuu komre kolap pöt arim naë wi naöpan. ⁵Pöt epël. Tiar Ngëëngk Pulöökë kaamöktak kön wi kosang yewesautaring sak wëën Anutu tiarën, “Ar omën wotpilörö,” pël niapënëak koreim wë. ⁶Pöta songönte epët. Tiar Yesu Kristook yal menak wë pöt koröp kaut yaila pötëre pël naën yaaö pöteparën mos wasëpenaat. Ën Anutuun kön wi kosang weseë neneren lup sant yaalmëa pötenökëër këët pël wasëpenaat.

⁷O Kalesia omnarö, ar ngaan ngönën kanöök ompyaö yesauröak peene talëpök ngön kaarötök niak ar ngön këëta ënëm ëënganëak il niwaria. ⁸Anutu arën yas yeniaup pi ar pil ëënëak këkre tö neniaan. ⁹Ne omën nentak ök ëak niamaan. Pol pëwëö repak kot nent oröak yaaptak sëën pout utpet yaë pöl omën narö ngön kaaröt ök yeniaan ar utpet sa pet yair. ¹⁰Nem kön kosangtak arimëën kön epël yawi. Tiar Aköpring yal menak wë ar kaar omnaröa könöt sëp wesak nem könöökë ënëm ëënëët. Pël yaëën kot ma kaö namp arim könöt wa irikor yaalni pipop pi pim wa irikor yaaö pöta kangut öpnaat.

¹¹Karurö, ne koröp kaut ilënëak niaim wëanëën kaar omën porö pit kööre tok naalnëën ëan tapön. Pël niaim wëanëën Kristo tiarim kangiir këra yetaprak wel wia pöta ngöntaan pitëm nemëën kön utpet wia pöteta won ëan tapön. ¹²Nem kentöök omën arim koröp kaut ilënëak kön wa irikor yaalni piporö pitëmtë koröp kaut pout ilak won wasëp.

¹³Karurö, ar pöt Anutuuk ar Moses pim ngön kosangötök wii nitëëpanëak yas niaurö. Pël elnia pöt ar ngön kosang pöt won wë pötaanök koröpöökë ngönöt ngaarëk önëak anganok lup santaring neneraan inëën ëeim ön. ¹⁴Pitaanök Moses pim ngön kosangötë kepön erën ëak epël äaut. “Nimtëën lup sant yaën tapël nim karipëën elmëëm.” ¹⁵Pël äaap arimënt sërere ngön aöre neneraan nga elmë pël eim önë pötak pourö utpet sënëët. Pötaanök arimtok arimtën ngarangk ëeim önëëk yak ök yeniak.

Pulöökë wëwëetere wëwë ngaanta ngönte

¹⁶Ne ngön pipot epël wesak niamaan. Ar Ngëëngk Pulöökë ënëm ëën. Pël ëënë pötak koröpöökë kentre kaur pipotön kat nemowiingan. ¹⁷Tiarim koröpöökë kentre kaur yaautök Ngëëngk Pulöön kööre tok yaalmë. Ën kangiir Pulöökë kentre kaur pötök lup ngaanötön kööre tok yaalmë. Pël yaëën poutepar nentak nenten nga yaalmë. Pötaanök ar omnant ëënëak kengkën sak naëngan. ¹⁸Ën Pulöökë ënëm ëënë

pöt Anutuuk arën, “Omën wotpilörö,” pël niapnaan Moses pim ngön kosangötë iri naön ëënëet. ¹⁹Koröpöökë yaaut epot. Öngre omp nga ëëre wa ngangaaringöt ëëre utpetat ëäk ya ngës naën ë, ²⁰Anutuu urtak omp ak kaarörö ngëengk mowasöore kempre këarre pölangre pöt ë, kööre tok ëëre ngön nga elö, kentre kaur ë, kölöp ëëre keimön ë, welung werak wëaare komkap ë, ²¹war ë, i ngaat nak kön irikor ëëre i ngaat nak kaökaö ëäk tanre ngön aö pël yaaö pipotre omën utpet munt ke tapëlöt wia. Nem ngaan ök niak pöt kaalak yeniak. Omën namp utpet pipotring öpna pöp pi yok pangk Anutuuk wa ngaöök nemomëëpan.

²²Pulöök omën utpet ke pilöt ëëpenëak naalniin. Won, pöök elniin kë ke epot tiarim wëwëatë yaarö. Lup sant, ya ërëp, mayaap, omën nampök utpet elniin kangir ya wiap elmë, kësangën, ompyaö ë, ngönt kosang wesak wëwë, ²³wiap së së, koröpöökë kentöön ngarangk ë, pipot Pulöökë këet. Ngön kosangötökta omën ompyaö pipot ëëpenëak ök yenia. ²⁴Yesu Kristoën yaö sak wëaurö pit pitëm lup ngaan pötë kentre kaur utpetatring pöt këra yetaparak möön won sa. ²⁵Pulöök tiar pim kanöök niulëa. Pötaanök pim kanöökël sëpa. ²⁶Tiar tiarimtë yapinöt köntak wak isak aöre tiarim karurö ya sangën mongawisak pitëm omnantëen itenak kentre kaur ë pël ëengan.

Tiar kar narö könömötring wëen kaamök elmëëpa

6 ¹Karurö, omën namp saun nent koirën pöt ar Pulööringöröak ya wiaptak ompyaö mowasën. Pël yeem pöt arimëntta Setenök morök elniipanëen ngarangk ëen. ²Arim naë könöm nant wiaan pöt nener kaamök ëäk won weseë. Pël yeem pöt Kristo pim ngön kosangöt pout ngaarëk onëet. ³Omën namp pi yapin won wëak pimtën kön wiin isëpna pipop pi pimtë lupmer morök yaalmë. ⁴Ar pourö neenem wëwëatön këëkë itenak ompyaö ma utpet pötön ewat seë. Pël ëäk ompyaö wiaan pöt omën muntaröaan won, arimtëen ërëpsawi ëënëet. ⁵Pöt omën pourö neenem könömöt wak onëet.

⁶Ar omën ngön rë yanuulëm omnant won wë piporö omnant ompyaö wesak kaamök elmëë.

⁷Ne ar pouröen ök niamaan kat wieë. Arimtok arimtën morök ëënganok. Ar yok pangk Anutuun morök naalmëëngan. Omën namp pi ya mëmpna pöp ënëmak pöta këet öpnaap. ⁸Omën namp koröpöökë yaat mëneim öpna pöp pöta kë utpetat koirak kö sëpnaap. Ën namp Pulöökë yaat mëmpna pöp pi ënëmak Pulöökë këet, wëwë kosang pöt koirëpnaap. ⁹Pötaanök tiar omën ompyaut ëëpenaataan kaaö ëëngan. Tiarimtok wauretaan kos wiap naën ëëpena pötak këet tiipena akunetak kë ompyaö kaöat öpenaat. ¹⁰Pötaanök tiar omën pourö kaamök elmëëpena kanö oröön pöt ompyaö elmëëpa. Pël yeem wet rëak tiarim kar Anutuun kön wi kosang yewas eporöen kön wieë ompyaö elmëëpa.

Wa korkorre welaköt ngönte

¹¹Retëng kaöat pi wia pipot nemtë moresök arimëen yeëerek iteneë.

¹²Omën narö pit omën muntaröak pitën ping wesak apënëak arim koröp kaut ilënëëtaan weë yaë. Pit Kristo këra yetaparak möa pöten aim wë wesak utpet mowaspanëak pël yaë. ¹³Omën Mosesë ngön kosangöt ngaarëk yeö pël weseë koröp kaut ila pörö pit Moses pim ngön kosang pout ngaarëk naönörö. Pël yaauröak arim koröp kaut ilën pitëmtën ping wesak apënëak pël ya.

¹⁴Ne pöt, omën munt nantön won. Aköp Yesu Kristo pim këra yetaparak wel wia pötaan piin yaya yaaup. Kristo pim këra yetaparak wel wia pötak yangerakë omën utpetat nem naë wieëa pötta kö saut. Ën neenta tapël pötak wel wi olëaut. ¹⁵Koröp kaut ilööre nailën yaaö pötak këët won. Anutuu kön ngolöpöt ningkën ngolöp sak wë eptaar këët. ¹⁶Omën kön epö wak wë ënem yaë piporö pourö, Anutuu omën këerö, Anutuu mayaapre ya ngës pöt arim naë wiaap.

¹⁷Ne omën nampök könöm muntat nampnaaten kaaö. Omën naröak Yesu pimëen nemöa mörmöröt nem koröpöök wia pötaanök.

¹⁸Karurö, tiarim Aköp Yesu Kristo pim komre kolap pöt arim naë wiaap. Yaap.

[Yok pi tapët.

Ne arim karip, Pool.]